

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	Marek Hattas, primátor mesta Nitry
Číslo materiálu:	990 / 2021
Názov materiálu:	Informatívna správa k upozorneniu prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra č. Pd 194/21/4403-5 zo dňa 24.08.2021
Spracovatelia:	JUDr. Ivana Buranská, zástupca prednostu MsÚ Mgr. Oľga Hodálová, odborný referent referátu právneho a VP
Napísala:	Mgr. Oľga Hodálová, odborný referent referátu právneho a VP
Prizvať:	-
Dátum rokovania MZ:	14.10.2021
Dátum vyhotovenia:	08.10.2021

Návrh na uznesenie:	Mestské zastupiteľstvo v Nitre p r e r o k o v a l o Informatívnu správu k upozorneniu prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra č. Pd 194/21/4403-5 zo dňa 24.08.2021 b e r i e n a v e d o m i e Informatívnu správu k upozorneniu prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra č. Pd 194/21/4403-5 zo dňa 24.08.2021
Podpis predkladateľa:	

Informatívna správa
k upozorneniu prokurátora OP Nitra č. Pd 194/21/4403-5 zo dňa 24.08.2021

Dňa 26.8.2021 bolo Mestu Nitra doručené **upozornenie prokurátora č. Pd 194/21/4403-5** zo dňa 24.08.2021, ktoré konštatuje porušenie právnych predpisov primátorom mesta pri uzatvorení Dohody o urovnaní č. j. 1164/2021/OM zo dňa 11.06.2021 medzi účastníkmi: Mesto Nitra, STRABAG s.r.o., MH invest, s.r.o., MH Invest II, s.r.o. (ďalej len „DoU“).

Mesto Nitra po oboznámení sa s obsahom upozornenia vzhľadom na identifikovanie viacerých skutočností poukazujúcich na nesprávne právne posúdenie veci, považovalo za nevyhnutné postupovať v zmysle § 29 ods. 5 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, t. j. upovedomiť Okresnú prokuratúru Nitra o dôvodoch, pre ktoré Mesto Nitra považuje upozornenie za nedôvodné. Celé podanie Mesta Nitry doručené Okresnej prokuratúre Nitra s podrobným vysvetlením dôvodov neopodstatnenosti a nezákonnosti upozornenia tvorí prílohu tohto materiálu. Preto v tejto časti materiálu venujeme pozornosť najmä vysvetleniu podstaty doručeného upozornenia prokurátora, základnému právnoteoretickému výkladu kompetenčných právomocí orgánov mesta pri schvaľovaní rozpočtu a nakladaní s majetkom (finančnými prostriedkami) a zhrnieme najdôležitejšie argumenty mesta proti upozorneniu.

1. Čo skonštatovalo upozornenie prokurátora

Okresná prokuratúra Nitra v upozornení vyslovila právny názor, že v podmienkach Mesta Nitra nakladanie s finančnými prostriedkami nad 16.600,- € podlieha schvaľovaniu v Mestskom zastupiteľstve v Nitre (ďalej len „MZ“) v zmysle § 11 ods. 4 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb., v zmysle § 9 ods. 2 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. a v zmysle § 5 ods. 4 písm. q) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra. Tým, že primátor podpísal DoU bez predchádzajúceho súhlasu MZ konal v rozpore so všetkými vyššie uvedenými ustanoveniami právnych predpisov.

Vychádzajúc z právneho názoru, že MZ podľa majetkovej legislatívy má právomoc schvaľovať každé nakladanie (dispozíciu) s finančnými prostriedkami nad hodnotu 16.600,- €, prokuratúra ďalej skonštatovala, že pre absenciu predchádzajúceho vyjadrenia vôle MZ k nakladaniu so sumou 265.000,- € pred samotným uzatvorením DoU, je DoU neplatným právnym úkonom. V jej prípade chýba jedna z podstatných náležitostí právneho úkonu - danosť vôle (vyjadrenie vôle), napriek tomu došlo k prejavu vôle primátorom.

Predpokladáme, že prokuratúra sa v rámci skúmania, posudzovania a vyhodnocovania podnetu dôkladne zaoberala aj problematikou odkladu účinnosti DoU, ktorá bola do DoU zakomponovaná práve s ohľadom na riadne naplnenie zákonnej právomoci MZ schvaľovať rozpočet a rozpočtové zmeny. **Zdôrazňujeme, že prokuratúra neskonštatovala, že nezákonnosť v postupe uzatvorenia DoU by spočívala v časovo skoršom podpise DoU ako MZ pristúpilo k schvaľovaniu rozpočtovej zmeny - rozpočtového výdavku vo výške 265.000,-€.** Upozornenie správne nekonštatuje porušenie § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb., ktorý upravuje kompetenciu MZ schvaľovať rozpočet a jeho zmeny. Nezákonnosť procesu uzatvorenia a neplatnosť DoU podľa upozornenia prokurátora spôsobuje len nerešpektovanie údajného oprávnenia MZ schvaľovať nakladanie (dispozície) s finančnými prostriedkami nad 16.600,- € vyplývajúce z § 5 ods. 4 písm. q) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra.

2. Vysvetlenie kompetenčných právomocí MZ

Pre náležitú orientáciu v odbornej právnej problematike kompetenčných právomocí orgánov samosprávy, ktoré sú riešené v upozornení prokurátora, je nanajvýš dôležité vnímať rozdiel medzi:

1./ kompetenciou MZ schvaľovať rozpočet a jeho zmeny a 2./ kompetenciou MZ schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa nakladania s majetkom obce

1./ kompetencia MZ v oblasti schvaľovania rozpočtu a jeho zmien je upravená v § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. tak, že: „*Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené b) schvaľovať rozpočet obce a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie a schvaľovať záverečný účet obce,.....*“.

Ide o priamo zákonom stanovenú výhradnú kompetenciu MZ, ktorá je neprenosná na iný orgán mesta. Schvaľovanie rozpočtu a jeho zmien sa v podrobnostiach riadi osobitnými predpismi - zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a Rozpočtovými pravidlami Mesta Nitra. Keďže zákonné oprávnenie MZ vo vzťahu k rozpočtu sa týka „jeho schvaľovania“ a „kontroly jeho čerpania“, výkladom § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. možno tiež jednoznačne vyvodit', že keď MZ **kontroluje** čerpanie rozpočtu, zákonite a logicky musí na úrovni obce existovať iný orgán, ktorý **rozhoduje** o čerpaní rozpočtu, pričom týmto orgánom je primátor. Z ustanovenia § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. nevyplýva pre MZ kompetencia schvaľovať/odsúhlasovať čerpanie jednotlivých rozpočtových položiek. V praktickej rovine sa rozhodovanie primátora o čerpaní rozpočtových položiek deje práve prostredníctvom uzatvárania zmluvných vzťahov. Primátor s plným uvedením si skutočnosti, že kompetencia schvaľovania rozpočtových výdavkov patrí MZ, zakotvením odkladanej podmienky účinnosti DoU podmienil nastúpenie účinkov celej DoU rozhodovacej právomoci MZ v oblasti rozpočtových zmien. Zakotvením odkladacej podmienky účinnosti DoU k momentu schválenia príslušného rozpočtového výdavku primátor fakticky aj právne subordinoval rozhodovanie MZ v otázke naplnenia DoU nad rozhodovanie svoje vlastné. Preto pri danom spôsobe právneho nastavenia a zaistenia celej veci odkladacou podmienkou účinnosti právneho úkonu žiadna škoda ani len hypoteticky nemohla Mestu Nitra hroziť, nie to ešte vzniknúť.

2./ kompetencia MZ v oblasti schvaľovania najdôležitejších úkonov nakladania s majetkom obce je upravená v § 11 ods. 4 písm. a) tak, že: *Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené a) určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním.*

Nakladanie s majetkom sa v podrobnostiach riadi zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, ktorý vo svojom § 9 ods. 2 určuje, ktoré úkony nakladania s majetkom podliehajú vždy schváleniu MZ (napr. prevody nehnuteľného majetku obce, podmienky OVS k prevodu nehnuteľného majetku obce atď.). V zmysle zákona iba pri týchto úkonoch je daná vyhradená kompetencia MZ, pričom podotýkame, že dispozície (nakladanie) s finančnými prostriedkami do okruhu takýchto úkonov zaradené nie sú. MZ si môže pre seba vyhradiť aj rozhodovanie o ďalších najdôležitejších úkonoch týkajúcich sa majetku obce (nad rámec zákonom mu zverených právomocí), musí tak vždy urobiť formou **výslovného zverenia danej kompetencie do právomoci MZ v internom predpise mesta - štatúte, zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom mesta.**

Vzhľadom na vyššie uvedené, je potom potrebné diferencovať medzi: **1/ kompetenciou schvaľovať rozpočet a jeho zmeny a 2./ kompetenciou schvaľovať konkrétne dispozície s finančnými prostriedkami.** Kým prvá z uvedených kompetencií patrí za každých okolností MZ, kompetencia schvaľovania dispozícií (nakladania) s finančnými prostriedkami patrí MZ iba vtedy, ak si ju vyhradí v internom predpise mesta – štatúte alebo zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom mesta.

V tejto súvislosti dávame do pozornosti kompletný výpočet právomocí MZ v oblasti nakladania s majetkom mesta podľa aktuálne platného Štatútu mesta Nitra a platných Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra:

Podľa § 8 ods. 3 Štatútu mesta Nitry:

3) Mestské zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života mesta, najmä je mu vyhradené

- a) určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta a s majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním,
- b) schvaľovať rozpočet mesta a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie a schvaľovať záverečný účet mesta, vyhlásiť dobrovoľnú zbierku a ustanoviť jej podmienky, schvaľovať emisiu komunálnych dlhopisov, schvaľovať zmluvu uzavretú podľa § 43 ods. 1, rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky, o prevzatí záruky za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu; v rozsahu určenom zastupiteľstvom môže zmeny rozpočtu vykonávať primátor,
- c) schvaľovať územný plán mesta alebo jej časti a koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života mesta,
- d) rozhodovať o zavedení a zrušení miestnej dane a ukladať miestny poplatok podľa osobitných predpisov,
- e) určovať náležitosti miestnej dane alebo miestneho poplatku,
- f) vyhlasovať miestne referendum o najdôležitejších otázkach života a rozvoja mesta a zvolávať zhromaždenie obyvateľov mesta,
- g) uznášať sa na nariadeniach,
- h) schvaľovať dohody o medzinárodnej spolupráci a členstvo mesta v medzinár. združení podľa § 44 ods. 1,
- i) určiť plat primátora podľa osobitného zákona a určiť najneskôr 90 dní pred voľbami na celé funkčné obdobie rozsah výkonu funkcie (úväzku) primátora; zmeniť počas funkčného obdobia na návrh primátora rozsah výkonu jeho funkcie (úväzku),
- j) voliť a odvolávať hlavného kontrolóra mesta (ďalej len „hlavný kontrolór“), určiť rozsah výkonu funkcie (úväzku) hlavného kontrolóra a jeho plat, schvaľovať odmenu hlavnému kontrolórovi,
- k) schvaľovať štatút mesta, rokovací poriadok mestského zastupiteľstva a zásady odmeňovania poslancov,
- l) zriaďovať, zrušovať a kontrolovať rozpočtové a príspevkové organizácie mesta a na návrh primátora vymenúvať a odvolávať ich vedúcich (riadiťel'ov), zakladať a zrušovať obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľovať zástupcov mesta do ich štatutárnych a kontrolných orgánov, ako aj schvaľovať majetkovú účasť mesta v právnickej osobe,
- m) schvaľovať združovanie mestských prostriedkov a činností a účasť v združeniach, ako aj zriadenie spoločného regionálneho alebo záujmového fondu,
- n) zriaďovať a zrušovať orgány potrebné na samosprávu mesta a určovať náplň ich práce,
- o) udeľovať čestné občianstvo mesta, mestské vyznamenania a ceny,
- p) ustanoviť erb mesta, vlajku mesta, pečať mesta, prípadne znelku mesta,
- q) vydávať súhlas s pričlenením obce podľa § 2aa ods. 1 zákona o obecnom zriadení,
- r) rozhodovať o zriadení výborov v mestských častiach a o vymedzení ich oprávnení.

Podľa § 5 ods. 2 a ods. 3 Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitry :

(2) Mestské zastupiteľstvo schvaľuje vo vzťahu k majetku mesta:

a) zámer predať majetok, okrem prípadov:

1. kedy je mesto povinné previesť nehnuteľný majetok podľa osobitného predpisu alebo ktorým sa realizuje právo na prednostný prevod podľa osobitného predpisu,
  2. predaja hnuťel'nej veci v zostatkovej hodnote do 16.600,- € a spôsobu nakladania s týmito vecami,
- b) zámer prenajať vec za požadované nájomné od 20.000,- € ročne, alebo ak primátor vo výnimočných prípadoch predloží návrh zámeru na prenájom veci za požadované nájomné do 20.000,- € ročne na konečné schválenie mestskému zastupiteľstvu; zároveň rozhodne aj o spôsobe prenájmu veci,
  - c) spôsob prevodu vlastníctva nehnuteľného majetku; to neplatí, ak je mesto povinné previesť nehnuteľný majetok podľa osobitného predpisu,
  - d) prevod vlastníctva nehnuteľného majetku, ak sa realizuje priamym predajom, s výnimkou prevodu bytu a prislúchajúcej časti pozemku do osobného vlastníctva nájomcovi bytu v zmysle osobitného predpisu,
  - e) prevod realizovaný priamym predajom vlastníctva hnuťel'ného majetku v zostatkovej hodnote nad 16.600,- €,
  - f) prevod veci ako prípad hodný osobitného zreteľa,
  - g) podmienky obchodnej verejnej súťaže a členov súťažnej komisie, ak sa má prevod vlastníctva nehnuteľného majetku realizovať na základe obchodnej verejnej súťaže,
  - h) koncesné zmluvy na uskutočnenie stavebných prác alebo koncesné zmluvy na poskytnutie služby uzatvorené podľa osobitných predpisov (ďalej len „koncesná zmluva“),
  - i) zverenie a odňatie nehnuteľného majetku mesta do správy správcu a prevod správy alebo zámenu správy nehnuteľného majetku mesta medzi správcami,
  - j) zverenie a odňatie hnuťel'ného majetku mesta v zostatkovej hodnote od 16.600,- € za jednu vec do správy správcu a prevod správy alebo zámenu správy hnuťel'ného majetku mesta v zostatkovej hodnote od 16.600,- € za jednu vec medzi správcami,
  - k) uzatvorenie zmluvy, predmetom ktorej sú činnosti obdobné správe nehnuteľného majetku mesta s tret'ou osobou, s výnimkou zmluvy o výkone správy podľa osobitného predpisu,
  - l) uzatvorenie zmluvy s tret'ou osobou, predmetom ktorej sú činnosti obdobné správe hnuťel'ného majetku mesta v zostatkovej hodnote od 16.600,- € za jednu vec,
  - m) majetkové účasti (peňažné a nepeňažné vklady) na podnikaní iných právnických a fyzických osôb,

- n) povolenie nájomcovi dať majetok mesta do podnájmu, ak schvaľuje uzatvorenie nájmu,
  - o) súhlasy v zmysle § 16 zásad, ak schvaľuje uzatvorenie nájmu,
  - p) výnimku z ustanovenia § 17 ods. 6 týchto zásad,
  - q) pred začatím stavebných prác rozpočet stavby nad 16.600,- € pre účely zápočtu nájomného voči nadobúdacej hodnote novostavby vybudovanej na predmete nájmu, ktorá po kolaudácii prejde do majetku mesta za symbolickú cenu alebo bezodplatne,
  - r) odpočet technického zhodnotenia predmetu nájmu v celkovej hodnote od 20.000,- € od výšky nájomného,
  - s) odpustenie pohľadávky od 500,- €,
  - t) vydávanie dlhopisov (komunálnych obligácií),
  - u) prebratie záväzkov a pohľadávok nad hodnotu 16.600,- € za jedného dlžníka,
  - v) poskytnutie úveru (pôžičky), prijatie úveru (pôžičky), odsúhlasenie záruky pre poskytnutie úveru pre iné právnické a fyzické osoby,
  - w) zriadenie záložného práva na majetok mesta,
  - x) vydávanie cenných papierov a nakladanie s nimi,
  - y) zriadenie vecného bremena na nehnuteľnosť v majetku mesta, okrem vecných premien vznikajúcich zo zákona a okrem prípadov uvedených v § 5 ods. 4 písm. u) zásad,
  - z) nájom nehnuteľnosti a nebytového priestoru na dobu určitú, ak doba nájmu je dlhšia ako 2 roky, okrem prípadov uvedených v § 5 ods. 4 písm. d) a e) zásad,
  - aa) nájom vecí ako prípad hodný osobitného zreteľa,
  - bb) výpožičku nehnuteľnosti a nebytového priestoru na dobu určitú, ak doba výpožičky je dlhšia ako 2 roky, okrem prípadov uvedených v § 5 ods. 4 písm. d) a e) zásad,
  - cc) zmeny účelového určenia majetku, ktorý slúžil na výchovno-vzdelávací proces a činnosti s ním súvisiace a na zabezpečenie sociálnej pomoci, zdravotnej starostlivosti,
  - dd) rozhodnutia o prebytočnosti nehnuteľnej veci, ktorá slúžila na výchovno-vzdelávací proces a činnosti s ním súvisiace a na zabezpečenie sociálnej pomoci a zdravotnej starostlivosti,
  - ee) prebytočnosť alebo neupotrebitelnosť hnutelnej veci, ktorá slúžila na výchovnovzdelávací proces a činnosti s ním súvisiace a na zabezpečenie sociálnej pomoci a zdravotnej starostlivosti a ktorej zostatková hodnota je od 3.500,- € za jednu vec.
  - ff) vyradenie prebytočného a neupotrebitelného majetku mesta s iným účelovým určením ako je uvedené pod písm. ee) tohto ods., a to nehnuteľného majetku v akejkoľvek hodnote alebo hnutelného majetku, ktorého jednotková zostatková cenaje nad 16.600,- € za jednu vec,
  - gg) povolenie splátok alebo odkladu splátok dlhu, ktorý je väčší ako 16.600,- €
  - hh) spôsob výkonu práv vyplývajúcich z vlastníctva cenných papierov a majetkových podielov na právnických osobách založených mestom
  - ii) Cenník Mesta Nitra (ďalej len „Cenník“).
- (3) Mestské zastupiteľstvo schvaľuje vo vzťahu k inému majetku ako majetku vo vlastníctve mesta:
- a) odplatné a bezodplatné nadobúdanie nehnuteľností do majetku mesta,
  - b) prevzatie vecí do nájmu od inej fyzickej alebo právnickej osoby s nájomným vyšším ako 16.600,- € ročne,
  - c) zriadenie odplatného vecného bremena v prospech mesta s odplatom vyššou ako 16.600,- €,
  - d) nadobudnutie hnutelného majetku v hodnote od 16.600,- € za jednu vec do vlastníctva mesta.

S cieľom predísť nesprávnej interpretácii § 5 ods. 2 písm. u) **Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra**, podľa ktorého „**MZ schvaľuje vo vzťahu k majetku mesta prebratie záväzkov a pohľadávok nad hodnotu 16.600,- € za jedného dlžníka**“ pre vysvetlenie uvádzame, že dané ustanovenie zveruje do právomoci MZ rozhodovanie o prevzatí dlhu, ktorý pôvodne zaväzuje iného dlžníka (tretiu osobu) do majetku Mesta Nitra a rozhodovanie o postúpení pohľadávky, ktorá pôvodne patrí inému veriteľovi (tretej osobe) na postupníka Mesto Nitra, ak je hodnota preberaného záväzku alebo preberanej pohľadávky vyššia ako 16.600,- €. Ustanovenie upravuje právne inštitúty „**prevzatie dlhu podľa ust. § 531 Občianskeho zákonníka**“ a „**postúpenie pohľadávky podľa ust. § 524 Občianskeho zákonníka**“. V súvislosti s výkladom tohto ustanovenia ďalej odkazujeme na zdôvodnenie na stranách 8 – 9 podania Mesta Nitry predloženého Okresnej prokuratúre Nitra dňa 24.09.2021.

Zdôrazňujeme, že ani v Zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra, ani v Štatúte mesta Nitra si **MZ nevyhradilo kompetenciu schváliť dispozíciu primátora s finančnými prostriedkami presahujúcimi konkrétnu výšku**, preto uplatnením § 13 ods. 4 písm. e) zákona č. 369/1990 Zb.: „**Starosta rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu**“, patrilo založenie záväzku na poskytnutie finančného plnenia podľa DoU do samostatnej rozhodovacej pôsobnosti primátora. Z uvedeného dôvodu máme taktiež za to, že DoU netrpí

vadou neplatnosti právneho úkonu.

3. Dôvody, pre ktoré namietame upozornenie prokurátora

1./ nezákonnosť upozornenia prokurátora - upozornenie bolo vydané nad rámec zákonných právomocí prokuratúry. Podľa § 28 ods. 1 v spojení s § 21 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 o prokuratúre môže prokurátor podať upozornenie, ak zistí nezákonnosť v postupe orgánu verejnej správy, ktorý viedol k vydaniu niektorého z nasledovných finálnych aktov:

- rozhodnutia vydaného v administratívnom konaní,
- opatrenia vydaného v administratívnom konaní,
- interného predpisu,
- uznesenia orgánu územnej samosprávy,
- všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného orgánmi verejnej správy (napr. VZN).

DoU uzatvorená podľa predpisov súkromného práva - Občianskeho a Obchodného zákonníka - nepatrí do okruhu vyššie uvedených právnych aktov, pri ktorých zákon o prokuratúre pripúšťa podanie upozornenia prokurátora, ak sa zistí nezákonnosť v postupe ich vydania. **Prokuratúra taktiež nie je oprávnená konštatovať neplatnosť súkromnoprávneho úkonu** (uvedené oprávnenie má len súd).

2./ posúdenie nakladania s finančnými prostriedkami podľa právnych predpisov, ktoré sa na nakladanie s finančnými prostriedkami nevzťahujú. V § 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí a rovnako aj v § 1 Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra sa uvádza, že sa nevzťahujú na nakladanie s finančnými prostriedkami. Napriek tomu prokuratúra v upozornení skonštatovala porušenie obidvoch právnych predpisov.

3./ nenáležitité použitie § 9 ods. 2 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí na posudzovaný prípad. Uvedené zákonné ustanovenie nemalo byť aplikované na posudzovaný prípad jednak preto, že zákon o majetku obcí sa na nakladanie s finančnými prostriedkami vôbec nevzťahuje a tiež preto, že dané ustanovenie oprávňuje MZ rozhodovať o nakladaní s majetkovými právami od určenej hodnoty, pričom je zrejmé, že finančné prostriedky (výdavky) nie sú druhom majetku spadajúcim pod pojem majetkové práva.

4./ neidentifikovanie konkrétneho ustanovenia právneho predpisu, v ktorom by bola výslovné upravená právomoc MZ schvaľovať nakladanie s finančnými prostriedkami mesta, napriek tomu, že legislatíva v prípade nevyhradených kompetencií pre založenie kompetencie MZ rozhodovať o určitej otázke v oblasti nakladania s majetkom vyžaduje výslovné zverenie do právomoci MZ.

5./ nesprávny výklad ustanovenia § 5 ods. 4 písm. q) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra, ktoré v skutočnosti upravuje kompetenciu primátora rozhodovať o prevzatí dlhu a prevzatí pohľadávky, ktorých hodnota neprevyšuje 16.000,- € /jeden prípad, a nie kompetenciu rozhodovať o založení nového finančného záväzku ako v omyle ustálila prokuratúra.

6./ posúdenie veci podľa nesúvisiacej judikatúry, ktorá rieši odlišný skutkový a právny stav – kompetenčný spor týkajúci sa schvaľovania dohôd o urovnaní v malej obci, ktorá nemala vôbec prijaté zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta.

Dôvodová správa

Dňa 26.8.2021 Okresná prokuratúra Nitra doručila Mestu Nitra **upozornenie prokurátora č. Pd 194/21/4403-5**, v ktorom ako jedno z opatrení na odstránenie zistených nedostatkov navrhla „oboznámiť toto upozornenie prokurátora na najbližšom zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre“.

V zmysle zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov má orgán verejnej správy, ktorý obdržal upozornenie prokurátora, povinnosť prijať navrhnuté opatrenia a informovať o tom prokurátora v lehote 30 dní iba v prípade, ak upozornenie prokurátora považuje za dôvodné. V opačnom prípade, t. j. pokiaľ sa domnieva, že upozornenie prokurátora nie je dôvodné, v rovnakej 30 dňovej lehote od doručenia upozornenia má povinnosť upovedomiť prokurátora, že upozornenie nepovažuje za dôvodné.

Doručené upozornenie prokurátora bolo po právnej stránke vyhodnotené nielen ako nedôvodné, ale tiež ako nezákonne vydané mimo rámca kompetenčnej právomoci prokuratúry. Z uvedeného dôvodu bolo dňa 24.09.2021 predložené Okresnej prokuratúre Nitra podanie Mesta Nitry s názvom „**Upovedomenie o dôvodoch, pre ktoré Mesto Nitra považuje Upozornenie prokurátora č. Pd 194/21/4403 – 5 zo dňa 24.08.2021 za nedôvodné**“.

Úplné znenie **upozornenia prokurátora a podania Mesta Nitry** predkladáme na vedomie v prílohách tohto materiálu.

Aktuálne očakávame reakciu Okresnej prokuratúry Nitra na podanie mesta zo dňa 24.09.2021, pričom podľa § 29 ods. 9 zákona č. 153/2001 Z.z. má prokurátor oprávnenie vziať upozornenie späť.

Účelom predloženia tejto informatívnej správy je preto oboznámenie Mestského zastupiteľstva v Nitre s aktuálnym procesným a právnym stavom vo veci podaného **upozornenia prokurátora č. Pd 194/21/4403-5**.

Prílohy materiálu:

- Upozornenie prokurátora č. Pd 194/21/4403-5 zo dňa 24.08.2021
- Upovedomenie o dôvodoch, pre ktoré Mesto Nitra považuje Upozornenie prokurátora č. Pd 194/21/4403 – 5 zo dňa 24.08.2021 za nedôvodné, č. 136535/2021/OS-PaVP zo dňa 23.09.2021

OKRESNÁ PROKURATÚRA NITRA
Damborského 1, 949 99 Nitra 1

Pd 194/21/4403 - 5

V Nitre, 24.08.2021

Mesto Nitra
do rúk primátora mesta Nitra
Štefánikova trieda č. 60
950 06 Nitra

Vec

Nedodržanie niektorých ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších právnych predpisov - upozornenie prokurátora podľa § 28 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších právnych predpisov

V rámci dozoru prokurátora nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy v zmysle § 20 odsek 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) bol preskúmaný postup primátora mesta Nitra Mareka Hattasa pri podpise Dohody o urovaní dlhu dňa 11.6.2021, ktorú uzatvorilo Mesto Nitra, v zastúpení Marekom Hattasom, primátor so STRABAG s.r.o, Bratislava, MH Invest II. s.r.o., MH Invest, s.r.o. (ďalej len „Dohoda“).

Predmetom Dohody je podľa článku II odsek 1 urovanie všetkých vzájomných práv a povinností zmluvných strán, ktoré medzi nimi vznikli v súvislosti s vykonaním naviac prác na diele – PZ Nitra Mlynárce napojenie RI, 1.etapa, s výnimkou prípadných práv a povinností mesta Nitra a spoločnosti STRABAG s.r.o. vyplývajúcich zo záruky za vykonanie Diela.

Podľa článku III. odsek 1 Dohody sa Mesto Nitra zaväzuje zaplatiť spoločnosti STRABAG s.r.o. do 24.7.2021 sumu 265.000,-€ a podľa článku III. odsek 3 sa spoločnosť STRABAG s.r.o. zaväzuje na Okresnom súde Bratislava II. podať späťvzatie Žaloby 1. a Žaloby 2. ktoré sú bližšie špecifikované v článku I. odsek 12 a odsek 126 Dohody. Bližšie podmienky urovnania dlhu a záväzky plynúce z urovnania sú predmetom článku III., IV. a V. Dohody.

Podľa článku VI. odsek 1 Dohody nadobúda Dohoda platnosť dňom podpísania všetkými zmluvnými stranami.

Článok VI. odsek 2 Dohody upravuje odkladaciu podmienku účinnosti Dohody, podľa ktorej dohoda nadobudne účinnosť až dňom účinnosti uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre o schválení rozpočtového opatrenia na jeho zasadnutí dňa 24.6.2021, ktorým bude v rozpočte mesta Nitry na rok 2021 schválený rozpočtový výdavok vo výške 265.000,-€ na mimosúdne urovanie Súdneho konania 1. Podľa odseku 3 článku VI. Dohody zmluvné strany vyhlásili, že pokiaľ uznesenie Mestského zastupiteľstva v Nitre podľa odseku 2 tohto článku Dohody nebude na jeho zasadnutí dňa 24.6.2021 schválené, alebo ak z akéhokoľvek dôvodu nenadobudne

účinnosť do 24.7.2021, nenadobudne účinnosť ani táto Dohoda v celom rozsahu a žiadnej zo Zmluvných strán z Dohody nevyplýnu žiadne práva ani povinnosti.

Dohoda bola podpísaná dňa 11.6.2021 primátorom mesta Nitra Marekom Hattasom a konateľmi spoločnosti STRABAG s.r.o., splnomocneným zástupcom spoločnosti MH Invest II, s.r.o a konateľom spoločnosti MH Invest, s.r.o.

Na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre (ďalej len „zastupiteľstvo“) uskutočneného dňa 24.6.2021 bol predložený materiál č. 905/2021 s názvom: Informatívna správa k Dohode o urovnaní dlhu so spoločnosťou STRABAG s.r.o. a materiál č. 895/2021 s názvom: Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte Mesta Nitry na rok 2021.

Mestské zastupiteľstvo Nitra prijalo uznesenie č. 199/2021-MZ zo dňa 24.6.2021, ktorým poslanci vrátili na dopracovanie materiál č. 905/2021 dopracovanie v zmysle diskusie mestského zastupiteľstva a uznesenie č. 200/2021-MZ zo dňa 24.6.2021, ktorým boli schválené Rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta Nitry na rok 2021 podľa predloženého návrhu, vrátane nasledovných schválených zmien - č. 637031 vypúšťa sa Dohoda o urovnaní STRABAG, s. r. o.

Podľa § 11 odsek 4 písmena a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním.

Podľa § 9 odsek 2 písmeno e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“) obecné zastupiteľstvo schvaľuje nakladanie s majetkovými právami nad hodnotu určenú v zásadách hospodárenia.

Podľa § 5 odsek 4 písmeno q/ Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra primátor mesta samostatne rozhoduje vo vzťahu k majetku mesta o prebratí záväzkov a pohľadávok do hodnoty 16.600,- €/jeden prípad.

Z ustanovenia § 11 odsek 4 písmena a) zákona o obecnom zriadení vyplýva, že zastupiteľstvo obce rozhoduje o základných otázkach života obce, pričom mu je najmä vyhradené určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce. Predmetné zásady, ktoré sú povinné obce prijímať obligatórne majú za úlohu podrobne rozdeliť a špecifikovať kompetencie zastupiteľstva obce a starostu obce v prípade nakladania s majetkom obce. Uvedené rozdelenie je dôležité z dôvodu, aby nedochádzalo ku kompetenčným konfliktom medzi týmito dvomi orgánmi obce.

Mesto Nitra v súlade s vyššie citovaným ustanovením vydalo zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra, pričom uvedené zásady podrobne upravujú kompetencie mestského zastupiteľstva a primátora mesta vo vzťahu k nakladaniu s mestským majetkom. Z citovaného ustanovenia zásad vyplýva, že primátor mesta je oprávnený samostatne t.j. bez súhlasu mestského zastupiteľstva, prebrať záväzok a pohľadávku do hodnoty 16.600 ,- €. Z tejto úpravy

teda jednoznačne vyplýva, že na prevzatie záväzku resp. pohľadávky, ktorej hodnota je vyššia ako suma 16.600 € je potrebný predchádzajúci súhlas mestského zastupiteľstva.

Z ustanovenia § 11 odsek 4 písmeno a) zákona o obecnom zriadení je zrejmé, že úmyslom zákonodarcu pri prijímaní tohto ustanovenia bolo priznať rozhodovanie o základných otázkach života obce zastupiteľstvu obce, pričom konkrétne podrobnosti vo vzťahu k majetku obce mali upraviť zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce. Je teda zrejmé, že pokiaľ primátor postupuje v rozpore so zásadami, postupuje rovnako v rozpore s § 11 odsek 4 písmena a) zákona o obecnom zriadení.

Pri uzatváraní Dohody k dodržaniu vyššie stanoveného postupu nedošlo, nakoľko primátor mesta podpísal Dohodu bez predchádzajúceho súhlasu mestského zastupiteľstva. Absencia súhlasu mestského zastupiteľstva s podpísaním dohody mala byť v zmysle čl. VI. Dohody konvalidovaná odkladacou podmienkou, ktorá podmieňovala účinnosť prijatím uznesenia mestského zastupiteľstva o schválení rozpočtového opatrenia, ktorým bude v rozpočte mesta Nitra na rok 2021 schválený rozpočtový výdavok vo výške 265.000 € na mimosúdne urovanie na rok 2021.

Podotýkam, že podmienenie účinnosti dohody schválením rozpočtového opatrenia, nie je možné považovať za súhlas s nakladaním s majetkom mesta v zmysle § 5 odsek 4 písmeno q/ Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta. Pre samotné riešenie rozpočtového čerpania finančných prostriedkov, ktoré majú byť použité na prevzatie záväzku v hodnote vyššej ako suma 16.600,- €, musí existovať titul odôvodňujúci čerpanie konkrétnej sumy. A práve vznik titulu je, v prípade, ak jeho výške presahuje sumu 16.600,- € v zmysle schválených Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra, podmienený súhlasom mestského zastupiteľstva. V prípade, ak nepríde k schváleniu takéhoto titulu mestským zastupiteľstvom, nemôže následne dôjsť k čerpaniu finančných prostriedkov z rozpočtu mesta, nakoľko sa jedná o neplatný právny úkon.

V tejto súvislosti poukazujem na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej, ak pri určitých úkonoch, medzi ktoré patria úkony nakladania s majetkom mesta sa vyžaduje prejav vôle mestského zastupiteľstva, tak pri následnom úkone primátor ako štatutárny orgán mesta nemôže vyjadrovať v samotnom úkone vôľu, ktorá nie je v súlade, v zhode s vôľou mestského zastupiteľstva, pretože inak je konštatovaný rozpor aj so zákonnou úpravou § 11 ods. 4 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, čo má právny dôsledok neplatnosti takéhoto právneho úkonu, ktorým bola inkorporovaná vôľa nie v súlade s vôľou mestského zastupiteľstva (§ 39 Občianskeho zákonníka). K ustálenej judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky poukazujem na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 284/2006 zo dňa 26. januára 2008, Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 389/08 zo dňa 1. apríla 2009. Primátor mesta nemôže vytvárať sám vôľu mesta, ale môže túto vôľu navonok prejavovať, pričom rozhodnutie mestského zastupiteľstva je potrebné považovať za zákonom stanovenú podmienku platnosti právneho úkonu.

Dodávam, že k spôsobu konania obce v zmysle rozlišovania medzi tvorbou vôle a následným prejavom navonok vyjadrenom v Rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 284/2006 z 29. 1. 2008 sa vyjadril Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze III. ÚS 389/08 z 1. 4. 2009, keď podľa jeho názoru: „*takto ponímané rozdelenie rozhodovania o otázkach hospodárenia s majetkom obce možno uplatňovať v prípadoch, keď zákon alebo schválené zásady hospodárenia s majetkom obce ustanovujú povinné schvaľovanie niektorých právnych úkonov obecným zastupiteľstvom.*“

Ustanovenie § 5 odsek 4 písmeno q/ Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra jednoznačne ustanovuje, že primátor nemôže samostatne rozhodnúť o prebratí záväzku a pohľadávky vyššej hodnoty ako 16.600,- €/jednotlivo a teda potrebuje k takémuto právnomu úkonu súhlas mestského zastupiteľstva.

V súlade s nastolenou judikatúrou, je možné konštatovať, že v predmetnej veci absentovalo vytvorenie vôle mesta Nitra uzatvoriť Dohodu a napriek tomu došlo k prejaveniu vôle navonok, samotným podpísaním dohody dňa 11.06.2021 primátorom mesta Nitra.

Z uvedených dôvodov teda postupoval primátor mesta Nitra pri podpise Dohody bez predchádzajúceho súhlasu mestského zastupiteľstva v rozpore so zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra, ako aj v rozpore s § 11 odsek 4 písmena a) zákona o obecnom zriadení a § 9 odsek 2 písmeno e/ zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších právnych predpisov.

Podľa § 28 odsek 1 zákona o prokuratúre je prokurátor oprávnený podať orgánu verejnej správy upozornenie na účel odstránenia porušovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, ku ktorému došlo v postupe orgánu verejnej správy pri vydávaní správnych aktov podľa § 21 odsek 1 písmeno a) alebo jeho nečinnosťou.

Vzhľadom na zistené nedostatky podávam mestu Nitra podľa § 28 odsek 1 zákona o prokuratúre upozornenie prokurátora a

n a v r h u j e m :

- aby v budúcnosti primátor mesta Nitra, pri vykonávaní právomocí primátora neobchádzal ustanovenie § 11 ods. 4 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. a dôsledne rešpektoval zákonom vymedzené právomoci jednotlivých orgánom mesta,
- oboznámiť toto upozornenie prokurátora na najbližšom zasadnutí Mestského zastupiteľstva Nitra.

Podľa § 29 odsek 3 zákona o prokuratúre je orgán verejnej správy povinný vybaviť upozornenie prokurátora bezodkladne, najneskôr však do 30 dní od doručenia upozornenia prokurátora.

Podľa § 29 odsek 4 Zákona o prokuratúre ak orgán verejnej správy zistí, že upozornenie prokurátora je dôvodné, je povinný v lehote podľa odseku 3 odstrániť protiprávny stav a o prijatých opatreniach upovedomiť prokurátora.

S poukazom na citované zákonné ustanovenia Vás žiadam oznámiť spôsob vybavenia tohto upozornenia prokurátora.

na vedomie : Mestskému zastupiteľstvu v Nitre

JUDr. Judita Sailerová
prokurátorka

MESTO NITRA

Mestský úrad v Nitre

Odbor služieb úradu – referát právny a vymáhania pohľadávok

Okresná prokuratúra Nitra
Damborského 1
949 99 Nitra 1

OKRESNÁ PROKURATÚRA
NITRA
PODANÉ OSOBNĚ
24 -09- 2021
Hodina 9,45 ..... krát .....
Počet príloh ..... Prevzal .....
Číslo záznamu ..... Číslo spisu .....
Vybavuje: .....
Náše číslo: ..... Vybavuje/linka: .....
Nitra: 23.09.2021

Váš list číslo/zo dňa

Pd 194/21/4403-5/24.08.2021

136535/2021/OS-PaVP

Vybavuje/linka

Mgr. Hodálová/320

Nitra

23.09.2021

VEC:

Upovedomenie o dôvodoch, pre ktoré mesto Nitra považuje Upozornenie prokurátora č. PD 194/21/4403 – 5 zo dňa 24.08.2021 za nedôvodné

Vážená prokuratúra,

dňa 26.08.2021 bolo mestu Nitra doručené **upozornenie prokurátora** podľa ust. § 28 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „**ZoP**“) na nedodržanie niektorých ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „**ZoOZ**“) a zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „**ZoMO**“) č. **Pd 194/21/4403-5 zo dňa 24.08.2021** (ďalej len „**Upozornenie**“). K porušeniu ustanovení vyššie uvedených zákonov malo dôjsť v postupe uzatvorenia **dohody o urovnaní č. j. 1164/2021/OM zo dňa 11.06.2021** medzi účastníkmi I./ mesto Nitra, II./ spoločnosť **STRABAG s.r.o.**, III./ spoločnosť **MH Invest II, s. r. o.**, IV./ spoločnosť **MH Invest, s.r.o.** (ďalej len „**Dohoda o urovnaní**“), a to tým, že primátor mesta Nitra, pán Marek Hattas, podpísal Dohodu o urovnaní bez predchádzajúceho súhlasu Mestského zastupiteľstva v Nitre. Podotýkame, že podpísaná Dohoda o urovnaní obsahovala odkladaciu podmienku účinnosti. Účinnosť mala nadobudnúť až schválením rozpočtového výdavku vo výške 265.000,- € na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre dňa 24.06.2021. V prípade neschválenia rozpočtového výdavku bolo dôsledkom len nerealizovanie záväzkov zmluvných strán dojednaných v Dohode o urovnaní bez akýchkoľvek sankčných alebo iných (negatívnych) dopadov na Mesto Nitra. Neschválenie rozpočtového výdavku preto znamenalo len ďalšie pokračovanie v už beztak prebiehajúcim súdnom konaní, teda navodenie stavu, ako keby žiadna Dohoda o urovnaní nikdy podpísaná nebola.

V doručenom Upozornení ste vo vzťahu k uzatvoreniu Dohody o urovnaní primátorom vyslovili právny názor o porušení (i) **Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra**, (ii) ust. § 11 ods. 4 písm. a) **ZoOZ** a (iii) ust. § 9 ods. 2 písm. e) **ZoMO**, ktorý ste založili na nasledovných tézach (Vami ustálených záveroch):

- záväzok mesta Nitra plynúci z Dohody o urovnaní - uhradiť spoločnosti **STRABAG s.r.o.** sumu vo výške 265.000,- € - podlieha schvaľovaniu v režime **ZoMO** a **Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra**;
- z ust. § 5 ods. 4 písm. q) **Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra**, ktoré

oprávňuje primátora samostatne rozhodovať vo vzťahu k majetku mesta o prebratí záväzkov a pohľadávok do hodnoty 16.600,- € / jeden prípad, tiež jednoznačne vyplýva, že na prevzatie záväzku resp. pohľadávky v hodnote vyššej ako 16.600,- € už je potrebný súhlas mestského zastupiteľstva;

- absencia prejavu vôle mestského zastupiteľstva ako orgánu príslušného podľa ust. § 11 ods. 4 písm. a) ZoOZ, ust. § 9 ods. 2 písm. e) ZoMO a Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra schvaľovať v podmienkach mesta Nitra záväzkov mesta v hodnote nad 16.600,- € spôsobuje absolútnu neplatnosť Dohody o urovnaní (z dôvodu, že vôľa primátorom prejavovaná nebola predtým vôbec vytvorená kompetentným orgánom);
- rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2 Cdo 284/2006 zo dňa 26. januára 2008 a nález Ústavného súdu SR spis. zn. III. ÚS 389/08 zo dňa 1. apríla 2009 sú aplikovateľné judikáty na právne posúdenie uzatvorenia Dohody o urovnaní.

Zároveň z Upozornenia nevyplýva, že by nedostatkom v postupe uzatvorenia Dohody o urovnaní bola tá skutočnosť, že Dohoda o urovnaní bola z časového hľadiska podpísaná skôr ako Mestské zastupiteľstvo v Nitre schválilo v rozpočte mesta výdavok vo výške 265.000,- € na jej financovanie. Tento záver ako jediný považujeme za správny a bezvýhradne sa s ním stotožňujeme. Identifikovanú nezákonnosť má v zmysle Upozornenia spôsobovať výlučne absencia vyjadrenia vôle (súhlasu) mestského zastupiteľstva so samotným uzatvorením Dohody o urovnaní pred jej podpísaním, v dôsledku čoho chýba jedna z náležitostí právneho úkonu (danosť vôle), ktoré právna teória vyžaduje k tomu, aby vôbec išlo o perfektný a platný právny úkon.

Mesto Nitra sa takmer bezvýhradne stotožňuje s právnymi závermi prokurátorských opatrení, ktorých je adresátom, pričom v našej praxi doposiaľ neevidujeme prípad, kedy by sme voči upozorneniu prokurátora uplatnili postup podľa ust. § 29 ods. 5 ZoP. Aj uvedené svedčí o tom, že mesto Nitra si ctí zákonnosť, prezentuje najlepšiu vôľu jej zachovávanía a nikdy bezdôvodne nepristupuje k namietaniu prokurátorských zistení.

Z pohľadu vlastnej znalosti a praxe z oblasti práva samosprávy však považujeme právne závery Upozornenia za **nesprávne a neakceptovateľné** do takej miery, že žiadame o opätovné dôkladné právne posúdenie veci a prehodnotenie výroku o porušení právnych predpisov pri uzatvorení Dohody o urovnaní. V tejto súvislosti dávame do Vašej pozornosti ustanovenia právnych predpisov, o ktorých máme za to, že sú relevantné, avšak doposiaľ neboli zohľadnené, predkladáme ich právny výklad a tiež hĺbkovú analýzu použitej judikatúry vrátane časových súvislostí jej vzniku so zmenami v ZoMO. Tým deklarujeme náš úprimný záujem prispieť k náležitému, objektívnemu a najmä zákonnému posúdeniu veci, ktoré je aj účelom a zmyslom prokurátorského dozoru. Sme presvedčení, že domnienka podávateľa podnetu o nutnosti schvaľovania záväzku mesta z Dohody o urovnaní v mestskom zastupiteľstve je orgánu prokuratúry interpretovaná **tendenčne**. Zvlášť preto žiadame prokuratúru o eliminovanie jej nekritického osvojenia si a zohľadnenie našich nasledovných argumentov:

I.

Upozornenie považujeme za **nedôvodné a nezákonné predovšetkým preto, že smeruje voči Dohode o urovnaní a postupu, ktorý predchádzal jej uzatvoreniu. Zastávame právny názor, že vydaním upozornenia voči právnomu úkonu uzatvorenému podľa predpisov súkromného práva prokuratúra prekročila medze svojich oprávnení, pretože postup pri uzatvorení dohody nie je oprávnená skúmať. Rovnako nie je oprávnená konštatovať neplatnosť súkromnoprávneho úkonu, nakoľko posudzovanie**

platnosti právnych úkonov patrí do výhradnej právomoci súdu. Uvedené jednoznačne vyplýva z ust. § 28 ods. 1 v spojení s ust. § 21 ods. 1 písm. a) ZoP, podľa ktorých môže prokurátor podať upozornenie (i) v prípade nečinnosti orgánu verejnej správy alebo (ii) v prípade zistenia nezákonnosti v postupe orgánu verejnej správy pri vydávaní správnych aktov, akými sú:

- rozhodnutia vydané v administratívnom konaní,
- opatrenia vydané v administratívnom konaní,
- interné predpisy,
- uznesenia orgánov územnej samosprávy,
- všeobecne záväzné právne predpisy vydané orgánmi verejnej správy.

Inak povedané, prokurátorský dozor vo verejnej správe slúži na účely 1) zabezpečenia revízie nezákonných normatívnych správnych aktov a individuálnych správnych aktov a 2) predchádzania vzniku poruchových javov v postupoch orgánov verejnej správy, ktoré následne vedú k vydávaniu nezákonných normatívnych správnych aktov a individuálnych správnych aktov.¹

Dohoda o urovnaní uzatvorená podľa ust. § 51 a ust. § 585 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „**Občiansky zákonník**“) a podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „**Obchodný zákonník**“), v ktorej mesto Nitra ako jeden z účastníkov dohody vystupuje v postavení subjektu súkromného práva, bez pochyby **nenapĺňa** znaky žiadneho z vyššie uvedených aktov, voči ktorým ZoP pripúšťa podanie upozornenia prokurátora. **Upozornenie bolo preto vydané v priamom rozpore s ust. § 28 ods. 1 a ust. § 21 ods. 1 písm. a) ZoP, a tým bola aj prekročená právomoc prokuratúry.**

Keďže ZoP pripúšťa podanie upozornenia voči uzneseniu mestského zastupiteľstva, je potrebné tiež spomenúť, že prokuratúra mala k dispozícii a preskúmavala i s vecou súvisiace uznesenie Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 199/2021-MZ zo dňa 24.06.2021. Uznesenie č. 199/2021-MZ prijalo Mestské zastupiteľstvo v Nitre k materiálu č. 905/2021 s názvom „*Informatívna správa k Dohode o urovnaní so spoločnosťou STRABAG s.r.o.*“. Informatívna správa oboznamovala poslancov, že bola uzatvorená Dohoda o urovnaní s odkladacou podmienkou jej účinnosti viazanou na schválenie rozpočtového opatrenia mestským zastupiteľstvom. Správa ďalej informovala o dôvodoch uzatvorenia Dohody o urovnaní a ozrejmovala poslancom dôležité skutočnosti o prebiehajúcom súdnom spore, aby mohli zaujať relevantné rozhodnutie, či (i) schvália rozpočtový výdavok vo výške 265.000,- €, a tým uvedú Dohodu o urovnaní do účinnosti, alebo (ii) neschvália rozpočtový výdavok vo výške 265.000,- €, a tým neuvedú Dohodu o urovnaní do účinnosti. Konečným výsledkom prerokovania informatívnej správy bolo prijatie uznesenia č. 199/2021-MZ, v zmysle ktorého bol vrátený materiál Informatívnej správy k Dohode o urovnaní na dopracovanie. Z uvedeného je zrejmé, že uznesenie č. 199/2021-MZ nijako nezavršovalo Dohodu o urovnaní. Dohoda o urovnaní – jej platný vznik – bol zavŕšený už skôr – v momente podpísania dohody všetkými jej účastníkmi dňa 11.06.2021. Proces vedúci k vzniku Dohody o urovnaní bol samostatným procesom oddeleným od procesu prijímania uznesenia č. 199/2021-MZ dňa 24.06.2021. Keďže prokuratúra po preskúmaní uznesenia č. 199/2021-MZ (správne) neidentifikovala v samotnom uznesení, ani v procese jeho prijatia, žiadne porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov, **podnet mal byť odložený bez uloženia prokurátorského opatrenia.** Prokuratúra však v situácii, keď nebol daný dôvod na podanie upozornenia proti uzneseniu, bez opory v zákone rozšírila svoje dozorné oprávnenia aj na

¹ JUDr. Bystrík Šramel, PhD.: Prokuratúra Slovenskej republiky ako orgán ochrany práva a jej miesto v oblasti verejnej správy – Habilitačná práca, Univerzita Sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2019 (oponent: Prof. JUDr. Jozef Čentéš, PhD.)

právny akt – Dohodu o urovnaní. Dohoda o urovnaní však nie je výsledkom ani administratívneho konania (akým je rozhodnutie alebo opatrenie s individuálnymi účinkami), ani výsledkom normotvornej činnosti orgánu verejnej správy (akým je opatrenie všeobecnej povahy alebo VZN), ani výsledkom inej formy činnosti verejnej správy, voči ktorej ZoP pripúšťa podanie upozornenia (akým je uznesenie orgánu územnej samosprávy). Postup prokuratúry spočívajúci vo vydaní Upozornenia preto v danom prípade jednoznačne **nerespektoval limity pre podanie upozornenia prokurátora** uvedené v ust. § 28 ods. 1 ZoP. Z toho dôvodu je tiež postup prokuratúry v rozpore s článkom 2 ods. 2 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Ústava SR“), v ktorom je upravené, že „*štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon*“.

I keď len samotný nedostatok právomoci prokuratúry je postačujúcim dôvodom na späťvzatie Upozornenia, v bodoch II až IV uvádzame ďalšie vážne skutočnosti, s ohľadom na ktoré Upozornenie nemalo byť vôbec vydané:

II.

Časť A:

Pre správne posúdenie veci považujeme za nesmierne dôležité ozrejmiť **charakter, povahu a podstatu záväzku** založeného pre mesto Nitra podpísaním Dohody o urovnaní. Uvedené je totiž nevyhnutným predpokladom zodpovedania si otázky, či takýto záväzok vôbec podlieha režimu ZoMO a nadväzne aj režimu interných Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra.

Z obsahu Dohody o urovnaní (konkrétne z čl. III s názvom „*Podmienky urovnania – záväzky vyplývajúce z urovnania*“) je nad všetky pochybnosti jasné, že dohoda **založila mestu Nitra „záväzok zaplatiť spoločnosti STRABAG s.r.o. do 24.07.2021 peňažné plnenie v celkovej výške 265.000,- €“** (ako aj súvisiaci záväzok „*zaslať spoločnosti STRABAG, s.r.o. do troch dní od vykonania úhrady potvrdenie o platbe*“ a záväzky plynúce z vyhlásení mesta v čl. III ods. 6 nie sú pre posúdenie veci právne významné).

Dôležité je mať tiež na zreteli, že v prípade záväzku na úhradu sumy 265.000,- € ide o konštituovanie úplne nového záväzku na úrovni mesta (v tomto prípade nedochádza k prevzatíu už existujúceho záväzku pôvodne patriaceho inej (tretej) osobe na mesto Nitra ako je uvedené v ust. § 5 ods. 4 písm. q) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra, o ktorý prokuratúra opiera svoje zdôvodnenie). Zároveň ide o záväzok, ktorého plnenie spočíva len v nakladaní (disponovaní) s finančnými prostriedkami mesta.

Vychádzajúc z uvedeného, **zásadne nesúhlasíme s názorom prokuratúry, že podmienkou perfektného vzniku záväzku mesta vynaložiť finančné prostriedky mala byť existencia titulu - predchádzajúceho súhlasu mestského zastupiteľstva s vynaložením finančných prostriedkov, nakoľko to vyžaduje ZoMO (s odkazom na ust. § 9 ods. 2 písm. e) ZoMO a ust. § 5 ods. 4 písm. q) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra).**

Máme za to, že pozornosť prokuratúry úplne uniklo ust. § 1 ods. 3 ZoMO, ktoré negatívnym enumeratívnym výpočtom vymedzuje, na ktoré druhy majetku sa ZoMO nevzťahuje, pričom z pôsobnosti zákona vyslovene vylúčilo „nakladanie s finančnými prostriedkami“.

Podľa ust. § 1 ods. 3 písm. a) až písm. c) ZoMO, „*tento zákon sa nevzťahuje na:*

- a) *nakladanie s cennými papiermi, ktoré upravujú osobitné predpisy, s výnimkou podľa § 9a ods. 11,*
- b) *nakladanie s finančnými prostriedkami, ktoré upravujú osobitné predpisy,*
- c) *nakladanie s majetkom obce, ktoré upravujú osobitné predpisy“.*

Ďalej zdôrazňujeme, že negatívne vymedzenie vecnej pôsobnosti ZoMO bolo do tohto zákona doplnené až jeho veľkou novelou vykonanou **zákonom č. 258/2009 Z. z. účinným od 1.7.2009**. Uvedenou novelizáciou účinnou od 1.7.2009 boli do ust. § 1 ZoMO vložené nové odseky 2 a 3. V týchto odsekoch bola zavedená **legálna definícia majetku obce** (ods. 2) a **vymedzený majetok, s ktorým sa nenakladá v režime ZoMO**, ale zmysle osobitných právnych predpisov (ods. 3). Takýmto majetkom sú okrem iného **finančné prostriedky**.

Hoci v zmysle zákonnej definície v ust. § 1 ods. 2 ZoMO pojem „majetok obce“ v sebe zahŕňa aj špecifikum týkajúce sa rozpočtu obce, ide o časť majetku, ktorá má podobu finančných prostriedkov, s ktorými sa ďalej už spájajú práva a povinnosti vymedzené osobitnými predpismi (zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov a zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov), nie zákonom o majetku obcí. Konkrétne v ust. § 14 s názvom „**Zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia**“ zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov je špecificky upravený postup, ktorý v podmienkach jednotiek územnej samosprávy (mesta, obce, VÚC) musí prebehnúť, ak v priebehu kalendárneho roka vznikne potreba alebo zámer vynaložiť finančné prostriedky, ktoré neboli schválené v ročnom rozpočte príslušného rozpočtového roku, čo bol aj prípad zazmluvnenia finančného záväzku vo výške 265.000,- € v Dohode o urovnaní.

Nadväzne na ust. § 1 ods. 3 písm. b) ZoMO aj **Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra** vo svojom ust. § 1 ods. 3 písm. a) vyslovene uvádzajú, že sa **nevzťahujú na nakladanie s finančnými prostriedkami** (s výnimkou poskytovania úverov, pôžičiek a záruk). Preto ani **dispozície s finančnými prostriedkami** (s výnimkou poskytovania úverov, pôžičiek a záruk) nie sú v **Zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra** v rámci rozdelenia kompetencie medzi primátora a mestské zastupiteľstvo pri dispozíciách s majetkom obce vôbec riešené.

Judikáty, na ktoré sa prokuratúra odvoláva v Upozornení (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2 Cdo 284/2006 zo dňa 26. januára 2008 a nález Ústavného súdu SR spis. zn. III. ÚS 389/08 zo dňa 1. apríla 2009) boli prijaté v období pred 1. júlom 2009, t. j. pred účinnosťou veľkej a zásadnej novely ZoMO. Ich právne závery preto vyplývajú z úplne iného znenia ZoMO ako je účinné v súčasnosti. V období pred 1. júlom 2009 nebolo nakladanie s finančnými prostriedkami ešte vylúčené z pôsobnosti ZoMO, čo je dôvodom, pre ktorý uvedené judikáty aj rozhodovanie o finančnej transakcii radili pod rozhodovanie o majetkovoprávnych úkonoch. Právne závery spomenutých judikátov, podľa ktorých sa na nakladanie s finančnými prostriedkami hľadelo ako na vykonávanie majetkovoprávnych úkonov, sú preto po rozsiahlej zmene ZoMO vykonanej novelou č. 258/2009 Z.z. už **nepoužiteľné**. Uvedené je však len jedným z dôvodov neaplikovateľnosti judikátov na posudzovaný prípad. Podrobnejšej analýze judikatúry a vysvetleniu ďalších odlišností skutkového a právneho stavu v Obci Š. v porovnaní s mestom Nitra, pre ktoré považujeme

uvedené judikáty za neaplikovateľné na posudzovanú vec, sa venujeme v samostatnom bode IV tohto podania.

Časť B:

V nadväznosti na uvedené **uplatňujeme výhradu k výrokom Upozornenia**, že došlo:

- k porušeniu ust. § 9 ods. 2 písmeno e) ZoMO, ktorý upravuje, že „obecné zastupiteľstvo schvaľuje nakladanie s majetkovými právami nad hodnotu určenú mestským zastupiteľstvom“;
- k porušeniu Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra.

Okrem už skôr vysvetlenej neaplikovateľnosti ustanovení ZoMO a Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra na nakladanie s finančnými prostriedkami, ďalší nedostatok tohto záveru spočíva v tom, že finančné prostriedky vynaložené na výdavok (záväzok) nemožno považovať za majetkové právo.

Fakt, že „finančné prostriedky“ predstavujú **kvalitatívne iný druh majetku obce ako „majetkové práva“** pomerne jasne vyplýva aj zo znenia ust. § 1 ods. 2 a § 4 ods. 3 ZoMO.

Podľa ust. § 1 ods. 2 ZoMO, „majetok obce tvoria nehnuteľné veci a hnutel'ne veci vrátane finančných prostriedkov, ako aj pohľadávky a iné majetkové práva, ktoré sú vo vlastníctve obce podľa tohto zákona alebo ktoré nadobudne obec do vlastníctva prechodom z majetku Slovenskej republiky na základe tohto zákona alebo osobitného právneho predpisu, alebo vlastnou činnosťou“.

Podľa ust. § 4 ods. 3 ZoMO, „majetkovými právami podľa tohto zákona sú pohľadávky a iné majetkové práva“.

Zákonné znenie tak samostatne pomenúva finančné prostriedky obce, ktoré poníma ako hnutel'nú vec a samostatne vymedzuje majetkové práva, pod ktorými rozumie iba tú časť majetku obce, ktorá je tvorená pohľadávkami a inými majetkovými právami (nematerializovanými právami). Preto oprávnenie mestského zastupiteľstva podľa ust. § 9 ods. 2 písm. e) ZoMO schvaľovať nakladanie s majetkovými právami nad hodnotu určenú mestským zastupiteľstvom je potrebné v kontexte ust. § 4 ods. 3 ZoMO vykladať tak, že sa vzťahuje:

- a) **na rozhodovanie o „pohľadávkach“** - práve alebo nároku obce na peňažné alebo vecné plnenie od inej osoby;
- b) **na rozhodovanie o „iných majetkových právach“** – peniazmi ocenených hodnotách, ktoré vznikli z činnosti obce alebo súvisia s majetkom obce. V podmienkach obcí „inými majetkovými právami“ môžu byť napríklad obchodné podiely obce na majetku obchodných spoločností, právo autorské, rôzne druhy licencií, práva zodpovedajúce vecným bremenám, záložné právo, predkupné právo a podobne.

Oprávnenie podľa ust. § 9 ods. 2 písm. e) ZoMO nie je právnym základom pre rozhodovanie mestského zastupiteľstva o finančných prostriedkoch nielen preto, že nakladanie s finančnými prostriedkami neprebíha v procesnom režime ZoMO (v zmysle ust. § 1 ods. 3 ZoMO), ale tiež preto, že pod legálnou definíciou pojmu „majetkové práva“ obsiahnutou v ust. § 4 ods. 3 ZoMO sa nielenže nerozumejú finančné prostriedky, ale v širšom slova zmysle sa „majetkovými právami“ nerozumejú ani záväzky a pasíva, ale len aktíva majúce podobu práv. Záväzok poskytnutia peňažných prostriedkov z rozpočtu obce tretej osobe pritom jednoznačne nemá povahu aktíva alebo práva obce, ale naopak povahu záväzku (pasíva).

Dokonca v samotnej činnosti prokuratúry sa objavuje prípad, kedy prokuratúra napadla znenie Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Chorvátsky Grob z toho dôvodu, že v týchto zásadách bol upravený hodnotový limit (1.000,- €), od ktorého nemôže o finančných dispozíciách rozhodovať primátor samostatne. V predmetnom **proteste prokurátora č. Pd 51/16/1103-7 vydaného Okresnou prokuratúrou Bratislava III dňa 01. júna 2016** bolo za nezákonné vyhodnotené stanovovanie finančného limitu pre dispozície s finančnými prostriedkami obce na základe oprávnenia obecného zastupiteľstva podľa § 9 ods. 2 písm. e) ZoMO. Uvedené zákonné ustanovenie totiž oprávňuje obecné zastupiteľstvo určovať len hodnotu „majetkových práv“, nad ktorú bude zastupiteľstvo oprávnené rozhodovať o nakladaní s majetkovými právami. Finančné prostriedky však predstavujú iný druh majetku obce, ktorý nie je možné zahrnúť pod pojem majetkové práva. Protest vyslovene uvádza, že tým, že obecné zastupiteľstvo si určilo v zásadách hospodárenia hranicu, od ktorej bude rozhodovať o nakladaní s finančnými prostriedkami, nad rámec zákona rozšírilo svoje oprávnenia v časti disponovania s majetkom obce, čím zároveň oklieštilo oprávnenia starostu vyplývajúce mu zo zákona o majetku obcí. Aj s ohľadom na závery tohto protestu, konštatovanie v Upozornení, že pri nakladaní s finančnými prostriedkami podľa Dohody o urovaní bol porušený § 9 ods. 2 písm. e) ZoMO, je dôsledkom nesprávneho výkladu a aplikácie predmetného ustanovenia ZoMO.

III.

Ďalší nedostatok Upozornenia vidíme vo vyslovení záveru o kompetencii Mestského zastupiteľstva v Nitre schvalovať záväzky mesta v hodnote nad 16.600,- €. Problémom tohto konštatovania je jednak to, že bolo orgánom prokuratúry ustálené len argumentom *a contrario* z ust. § 5 ods. 4 písm. q) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra, podľa ktorého „*primátor rozhoduje vo vzťahu k majetku mesta o prebratí záväzkov a pohľadávok do hodnoty 16.600,- € / jeden prípad*“. Okresná prokuratúra Nitra len z hľadiska logiky veci z predmetného ustanovenia odvodila, že keď „*primátor mesta je oprávnený samostatne, t.j. bez súhlasu mestského zastupiteľstva, prebrať záväzok a pohľadávku do hodnoty 16.600,- €, z tejto úpravy teda jednoznačne vyplýva, že na prevzatie záväzku resp. pohľadávky, ktorej hodnota je vyššia ako 16.600,- €, je potrebný predchádzajúci súhlas mestského zastupiteľstva*“. Uvedený záver bol vyslovený bez toho, aby prokuratúra poukázala na konkrétne ustanovenie Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra alebo Štatútu mesta Nitra, ktoré by Mestské zastupiteľstvo v Nitre výslovne oprávňovalo rozhodovať o založení záväzku mesta na finančné plnenie z rozpočtu mesta v hodnote týkajúcej sa posudzovaného záväzku, čo je hlavným problémom vysloveného záveru.

Slabinou vyššie uvedenej argumentácie prokuratúry je, že nekorešponduje s ust. § 13 ods. 4 písm. e) ZoOZ, podľa ktorého „**starosta rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu**“. Ide o ďalšie z ustanovení, ktoré prokuratúra v posudzovanej veci nevezala do úvahy napriek tomu, že je nanajvýš relevantné pre zákonné posúdenie veci.

Nakladanie s majetkom obce je v delenej kompetencii orgánov obce, t. j. je rozdelené medzi obecné zastupiteľstvo a starostu podľa pravidiel obsiahnutých v ust. § 11 ods. 4 a ust. § 13 ods. 4 ZoOZ.

ZoOZ v ust. § 11 ods. 4 a ZoMO v ust. § 9 ods. 2 vymedzujú právne úkony, ktoré výhradne podliehajú rozhodovacej právomoci **obecného zastupiteľstva**. Dodávame, že vyhradená pôsobnosť obecného zastupiteľstva môže vyplývať aj z ďalších osobitných právnych predpisov.

Tie úkony, ohľadom ktorých zákony „mlčia“, sú nevyhradenou kompetenciou orgánov obce. Vo veciach nevyhradenej kompetencie upraví obecné zastupiteľstvo v štatúte obce a v zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom obce, o ktorých úkonoch, ktorý orgán obce rozhoduje.² Ak ani zákon, ani štatút obce, ani zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce výslovne nezverujú rozhodovanie o určitej otázke do právomoci orgánu mesta, platí nasledovný princíp budovania kompetencie orgánov mesta: „Kompetencia obecného zastupiteľstva je daná pozitívne a kompetencia starostu obce je daná negatívne“. Uplatnením tohto princípu je v danej veci založená právomoc starostu obce. Starosta obce dokonca ani nemôže prenechať rozhodnutie vo veci, ktorá je v jeho kompetencii, na rozhodnutie obecného zastupiteľstva (napríklad so zámerom zbaviť sa zodpovednosti za rozhodnutie určitej veci).³

Vzhľadom na uvedené je vážnym nedostatkom Upozornenia, že orgán prokuratúry v texte Upozornenia vôbec neidentifikoval a neoznačil konkrétne ustanovenie právneho predpisu, ktoré by pozitívnym spôsobom (výslovne) zverovalo Mestskému zastupiteľstvu v Nitre právo rozhodovať o vzniku (založení) čisto finančného záväzku mesta v prospech tretej osoby.

Pre úplnosť a s cieľom predísť dezinterpretáciám a omylom pri výklade Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra považujeme za potrebné uviesť a zároveň vysvetliť ust. § 5 ods. 2 písm. u) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra, podľa ktorého „mestské zastupiteľstvo schvaľuje vo vzťahu k majetku mesta prebratie záväzkov a pohľadávok nad hodnotu 16.600,- € za jedného dlžníka“. Dodávame, že ani len toto ustanovenie sa v Upozornení nespomína. Napriek tomu považujeme za nutné podať jeho výklad ako preventívne opatrenie prípadného nesprávneho použitia tohto ustanovenia na posudzovanú vec v budúcnosti.

Schválením ust. § 5 ods. 2 písm. u) do zásad hospodárenia normotvorný orgán – Mestské zastupiteľstvo v Nitre - prejavilo zámer zveriť do svojej právomoci rozhodovanie o prevzatí dlhu, ktorý pôvodne zaväzuje iného dlžníka (tretiu osobu) do majetku mesta Nitra a rozhodovanie o postúpení pohľadávky, ktorá pôvodne patrí inému veriteľovi (tretej osobe) na postupníka mesto Nitra, ak je hodnota preberaného záväzku alebo preberanej pohľadávky vyššia ako 16.600,- €. Ustanovenie považujeme za potrebné vyložiť preto, aby bolo jednoznačné, že upravuje právne inštitúty „prevzatie dlhu podľa ust. § 531 Občianskeho zákonníka“ a „postúpenie pohľadávky podľa ust. § 524 Občianskeho zákonníka“. Analogicky aj oprávnenie primátora mesta podľa ust. § 5 ods. 4 písm. q) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra, podľa ktorého „primátor mesta samostatne rozhoduje vo vzťahu k majetku mesta o prebratí záväzkov a pohľadávok do hodnoty 16.600,- € / jeden prípad“, je potrebné vykladať tak, že sa týka rozhodovania o prevzatí dlhu a prevzatí pohľadávky do majetku mesta, ktorých výška nepresiahne 16.600,- €. Zdôrazňujeme, že nejde v prípade týchto kompetencií o právomoc rozhodovať o „založení záväzku mesta“ alebo „vzniku nového záväzku mesta“, ktorého hodnota je viac ako 16.600,- €, ale len o prevzatie už existujúceho záväzku.

Vysvetlenie podávame ako prevenciu prípadného nesprávneho interpretovania daných ustanovení aj vzhľadom k tomu, že v Zásadách o hospodárení a nakladaní s majetkom mesta

² Tekeli, J: Nakladanie s majetkom obce. 1. Vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer SR s.r.o., 2018, cit. zo str. 84.

³ Tekeli, J. – Hoffmann, M. – Tomaš, L. : Zákon o obecnom zriadení. Komentár. 2. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer SR s.r.o., 2021, cit. zo str. 424.

Nitra je terminologicky použitý pojem „prebratie záväzkov“ namiesto právnický správnej terminológie „prevzatie dlhu“. Dané ustanovenia je však potrebné vykladať s použitím termínu „dlh“, pretože rovnaký pojem („dlh“) používa aj Občiansky zákonník (napr. v ust. § 531 alebo v ust. §558) subsidiárne sa vzťahujúci na majetkové vzťahy, ktorých účastníkom je obec. Naproti tomu termín „záväzok“ používa Obchodný zákonník (napr. v ust. § 323). Aj s ohľadom na uvedené je potrebné ust. § 5 ods. 2 písm. u) a tiež ust. § 5 ods. 4 písm. q) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra vykladať tak, že **tieto ustanovenia upravujú právomoc orgánov mesta pri prevzatí dlhu**. Uvedomujeme si, že ak by v dotknutých ustanoveniach Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra bolo použité presné legálne pojmoslovie „prevzatie dlhu“, nesprávny výklad týchto ustanovení by bol prakticky vylúčený. Práve preto poukazujeme na túto legislatívno-technickú nepresnosť a ubezpečujeme orgán prokuratúry, že **vzájomne si korelujúce ustanovenia** - ust. § 5 ods. 2 písm. u) a ust. § 5 ods. 4 písm. q) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra – **upravujú jednu a tú istú kompetenciu, t.j. kompetenciu rozhodovať o prevzatí dlhu a prevzatí pohľadávky z majetku tretej osoby do majetku mesta Nitra** s tým, že :

- ak hodnota preberaného dlhu alebo pohľadávky je nižšia ako 16.600,- €, rozhoduje samostatne primátor, a
- ak hodnota preberaného dlhu alebo pohľadávky je vyššia ako 16.600,- €, rozhoduje mestské zastupiteľstvo.

Na margo uvedeného už len poznamenávame, že predmetom súdneho konania, ktoré sa malo ukončiť Dohodou o urovnaní, bol žalobný návrh spoločnosti STRABAG s.r.o. voči mestu Nitra na zaplatenie sumy 546.978,66 € z titulu, že zhotoviteľ, spoločnosť STRABAG s.r.o., zhotovil pre mesto Nitra stavebné dielo, za ktoré mesto Nitra nezaplatilo. Ani predmetom súdneho konania, ani predmetom Dohody o urovnaní preto nebolo rozhodovanie o žiadnom inom záväzku alebo práve mesta, ako len o vlastnom záväzku mesta Nitra zaplatiť spoločnosti STRABAG s.r.o. finančné plnenie. Išlo teda v tomto prípade **o rozhodovanie o originálnom záväzku mesta Nitra, nie o prípad prevzatia záväzku mestom Nitra**.

Zdôrazňujeme, že ani v Zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra, ani v Štatúte mesta Nitra **si mestské zastupiteľstvo nevyhradilo kompetenciu schváliť dispozíciu primátora s finančnými prostriedkami presahujúcimi konkrétnu výšku**.

V súlade s tým sa dlhodobo, teda nielen počas funkčného obdobia primátora Mareka Hattasa, ale aj počas funkčných období predchádzajúceho primátora resp. primátorov, realizuje uzatváranie zmlúv, z ktorých vyplýva platobný záväzok mesta Nitra, len v samostatnej rozhodovacej právomoci primátora. Takéto zmluvy nikdy v minulosti neprechádzali schvaľovacím procesom v mestskom zastupiteľstve (ani toho času neprechádzajú) a rozhodnutie o ich uzatvorení **vždy realizoval len primátor samostatne bez súhlasu mestského zastupiteľstva**. Tento postup doposiaľ nebol namietaný žiadnym poslancom mestského zastupiteľstva (dokonca ani pánom poslancom Mgr. Jánom Greššom, ktorý je poslancom už viaceré volebné obdobia), ani hlavným kontrolórom mesta Nitra, ani orgánom prokuratúry, čo je úplne logické a legitímne, nakoľko tento postup je **správny a zákonný**. Aj táto uvedená dlhoročná aplikačná prax jednoznačne prezentuje vôľu a zámer Mestského zastupiteľstva v Nitre (ako normotvorného orgánu) ako majú byť ust. § 5 ods. 2 písm. u) a ust. § 5 ods. 4 písm. q) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitry vykladané. Pokiaľ sa kompetencia upravená v daných ustanoveniach doslova roky vykladala tak, že neznamená schvaľovanie dispozície s finančnými prostriedkami, je na mieste otázka, prečo by to odrazu malo byť inak? Prečo by Dohoda o urovnaní, z ktorej plynul finančný záväzok mesta Nitra vo výške 265.000,- €, mala byť schvaľovaná v mestskom zastupiteľstve, keď samotná Zmluva o dielo, z ktorej súdny spor vznikol a ktorá zakladala finančný záväzok mesta Nitra dokonca vo výške cca 2,9 mil. €, **rovnako nebola pred jej podpísaním**

primátorom schválená v mestskom zastupiteľstve? Je úplne nelogické, aby si krajské mesto Nitra samo z vlastnej vôle upravilo v Zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitry hodnotovú hranicu 16.600,- €, od ktorej by všetky dispozície s finančnými prostriedkami podliehali schváleniu v mestskom zastupiteľstve. V prípade riadenia sa takouto úpravou by došlo k **výraznému paralyzovaniu činnosti a akcieschopnosti mesta a jeho neefektívnemu fungovaniu**, nakoľko o väčšine úhrad by muselo rozhodovať mestské zastupiteľstvo, čo by okrem iného kládlo aj neúmerné časové požiadavky na výkon poslancskej funkcie. Pre podporu našej argumentácie poukazujeme aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove, spis. zn. 1 Cob/93/2005, z ktorého vyplýva, že *„obecné zastupiteľstvo si môže vyhradiť, a to v Zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom, právo vopred schváliť dispozíciu starostu s peňažnými prostriedkami obce uloženými v peňažnom ústave. Ak v zásadách upravujúcich nakladanie s finančnými prostriedkami niet zmienky o tom, že by si obecné zastupiteľstvo vyhradilo pre seba právo rozhodovať o tom, ako majú byť použité peňažné prostriedky nachádzajúce sa na účtoch v peňažných ústavoch, možno konštatovať, že Zásady hospodárenia s majetkom obce nijako neobmedzujú starostu obce v dispozícii s prostriedkami nachádzajúcimi sa na účtoch v peňažných ústavoch. S týmito prostriedkami mohol starosta disponovať bez predchádzajúceho súhlasu obecného zastupiteľstva“*.

Citovaný rozsudok potvrdzuje právny princíp, že ak má obecné zastupiteľstvo rozhodovať aj v ďalších otázkach nad rámec zákonom mu zverených právomocí, musí si danú kompetenciu **vyslovene** zakotviť do interných predpisov obce (štatútu, zásad hospodárenia).

K uvedenému rozsudku v súvislosti so závermi už skôr spomenutého protestu prokurátora č. Pd 51/16/1103-7 Okresnej prokuratúry Bratislava III (na str. 7 hore) poznamenávame, že oprávnenie disponovať s peňažnými prostriedkami si môže obecné zastupiteľstvo v zásadách hospodárenia ustanoviť nanajvýš s odkazom na § 9 ods. 2 písm. d) ZoMO, ktorý upravuje oprávnenie zastupiteľstva k schvaľovaniu dispozícií s hnutelným majetkom obce, nikdy nie s odkazom na § 9 ods. 2 písm. e) ZoMO, ktorý rieši majetkové práva.

Vzhľadom na neexistenciu ustanovenia právneho predpisu, ktorý by zveril Mestskému zastupiteľstvu v Nitre rozhodovaciu právomoc pri zakladaní (vzniku) finančných záväzkov mesta voči tretím osobám, alebo rozhodovaciu právomoc pri dispozíciách s finančnými prostriedkami, **nie je správny záver vyslovený orgánom prokuratúry**, že v danom prípade chýbal titul – vytvorenie (vyjadrenie) vôle mestského zastupiteľstva založiť takýto finančný záväzok vo výške 265.000,- €, v dôsledku čoho je právny úkon tiež neplatný.

Primátor mesta Nitra si tak v danom prípade mohol byť vedomý (a aj si bol vedomý) len jedinej kompetencie, ktorú malo Mestské zastupiteľstvo v Nitre vo vzťahu k Dohode o urovaní, a to kompetencie schváliť príslušný rozpočtový výdavok na jej financovanie, vyplývajúcej z ust. § 11 ods. 4 písm. b) ZoOZ, podľa ktorého *„obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené b) schvaľovať rozpočet obce a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie a schvaľovať záverečný účet obce (...)“*. Primátor si bol vedomý, že fakticky vynaložiť finančné prostriedky, t.j. reálne ich poskytnúť tretej osobe, je možné len za splnenia podmienky, že zodpovedajúci rozpočtový výdavok bude schválený v rozpočte. Vzhľadom na špecifikum situácie a s obozretným zreteľom na ochranu záujmov a majetku mesta Nitra bola preto Dohoda o urovaní uzatvorená s odkladacou podmienkou účinnosti právneho úkonu v zmysle ust. § 36 Občianskeho zákonníka. Práve táto podmienka **garantovala riadnu realizáciu kompetencie mestského zastupiteľstva v oblasti rozpočtu**. Odkladacia podmienka je právnym inštitútom dovoleným a uplatniteľným aj pre právne akty súkromnoprávneho charakteru, ktorých účastníkom je mesto a v kontexte uzatvorenia mimosúdneho urovnania je nanajvýš potrebné komplexne vnímať jej účel a zmysel. Nakoniec ani orgán prokuratúry neskonštatoval, že k nezákonnosti pri uzatvorení

Dohody o urovnaní by došlo postupom spočívajúcim v odklade účinnosti Dohody o urovnaní k momentu schválenia rozpočtového opatrenia. Tento záver považujeme za plne správny.

IV.

Ako sme už čiastočne predznačili a vysvetlili v predchádzajúcej časti tohto podania, **rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2 Cdo 284/2006** zo dňa 26. januára 2008 a **nález Ústavného súdu SR spis. zn. III. ÚS 389/08** zo dňa 1. apríla 2009, na ktorých je založené právne posúdenie vecí Okresnou prokuratúrou Nitra a z ktorých sú čerpané právne vety do Upozornenia, **nie sú vôbec aplikovateľné na prípad uzatvorenia Dohody o urovnaní mestom Nitra**. Uvedené máme za to nielen z dôvodu, že boli vydané za účinnosti diametrálne inej právnej úpravy, keď ZoMO ešte explicitne nevyklučoval nakladanie s finančnými prostriedkami spod svojej pôsobnosti, ale najmä preto, že klúčový právny význam pre výrok súdnych rozhodnutí zohrala tá skutočnosť, že obec Š. v rozpore so zákonom nemala vôbec prijaté Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce.

Pre dôkladné vysvetlenie nášho presvedčenia o neaplikovateľnosti judikátov uvádzame v tejto časti podania **podrobnú analýzu právnej problematiky v nich riešenej:**

Skutkový stav: Obec Š. konajúca starostom obce uzatvorila s advokátom dňa 25.8.1992 zmluvu o poskytovaní právnej pomoci vo veci vydania nehnuteľností (pozemkov a lesov) v katastrálnom území Š. V zmluve o poskytnutí právnej pomoci bola dohodnutá podielová odmena advokáta za zastupovanie obce vo výške 10 % z hodnoty vydaných nehnuteľností. Advokát bol pri poskytovaní právnej pomoci obci Š. úspešný, avšak dohodnutá odmena mu zo strany obce Š. poskytnutá nebola. V následnom súdnom konaní medzi advokátom a obcou Š. došlo v roku 2001 k uzatvoreniu zmiernu, ktorým sa obec Š. zaviazala zaplatiť advokátovi sumu vo výške 7.939.149,- Sk spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % v súlade so zmluvou o právnom zastúpení. Dohodu o zmiernom uzatvorení veci uzatvoril za obec starosta bez predchádzajúceho súhlasu (uznesenia) obecného zastupiteľstva. Po komunálnych voľbách v roku 2002 však obec podala žalobu o zrušenie súdom schváleného zmiernu. V žalobe obec vychádzala z tvrdenia, že starosta obce nebol oprávnený uzatvoriť súdny zmier, keďže na to nemal súhlas obecného zastupiteľstva.

Právny stav: Ani ZoMO, ani ZoOZ neriešia kompetenciu, ktorý orgán obce má rozhodovať o uzatvorení zmluvy o právnom zastúpení. **Žiaden zákon tiež nerieši kompetenciu, ktorý orgán obce má rozhodovať o uzatvorení zmiernu v súdnom konaní.**

Uzatváranie súdneho zmiernu, podľa ktorého má obec platiť finančné plnenie, má priamy vplyv na majetok obce (tá časť majetku, ktorou sú finančné prostriedky).

Podľa ust. § 11 ods. 4 písm. a) ZoOZ, „*obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené ... schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku obce*“.

Výrazy „*základné otázky života obce*“ a „*najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku obce*“ sú pojmy **právne neurčité**. Preto konkretizovať a špecifikovať tie úkony, ktoré považuje za najdôležitejšie spadajúce do rozhodovacej právomoci obecného zastupiteľstva, si má každá obec samostatne v interných predpisoch obce – v štatúte a v zásadách hospodárenia.

Obec Š. však nemala prijaté žiadne vnútorné pravidlá pre nakladanie s majetkom odlišne od zákona. Štatút obce Š. bol síce prijatý, ale v podobe, že iba kopíroval text zákona. Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obec Š. nemala vôbec schválené.

Podľa názoru Ústavného súdu SR v situáciách neupravených vnútornými normami obce je nutné každý prípad nakladania s majetkom obce v oblasti nevýhradných kompetencií vyhodnocovať ad hoc (individuálne od prípadu k prípadu). Posúdenie kompetencie orgánov obce bude vždy s ohľadom na charakter (hodnotu, trvanie, následky a pod.) úkonu nakladania s majetkom pre danú konkrétnu obec. Ide o posúdenie, či ide o úkon, ktorý sa v danej konkrétnej obci môže zaradiť do skupiny „najdôležitejších úkonov týkajúcich sa majetku obce“ ako „základných otázok života obce“. Ak áno, ide o kompetenciu obecného zastupiteľstva. Z nálezu Ústavného súdu SR vyplýva tiež právny záver, že ani porušenie zákona spočívajúce v neschválení zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce obecným zastupiteľstvom neodníma obecnému zastupiteľstvu právo schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku obce. V prípade obce Š. preto Ústavný súd SR potvrdil, že pre platné uzatvorenie súdneho zmiernu, ktorý zaväzoval obec k vyplateniu sumy takmer 8 mil. Sk, bol potrebný súhlas obecného zastupiteľstva.⁴

Ako je zjavné po ozrejmnení obsahu judikátu, vyberanie niektorých pasáží predmetného judikátu a ich aplikácia na posudzovanú kauzu, bez vnímania kontextu, v ktorom boli predmetné rozhodnutia prijaté, je **absolútne nenáležitá**.

Skutkový a právny stav v podmienkach Mesta Nitra a pri uzatváraní Dohody o urovnaní je **totiž diametrálne odlišný**. Mesto Nitra predovšetkým má **schválený Štatút mesta Nitra** a na rozdiel od obce Š. má **schválené aj Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra**. V žiadnom zo spomenutých interných predpisov si Mestské zastupiteľstvo v Nitre nevyhradilo kompetenciu (právo) schvaľovať mimosúdne urovnania súdnych sporov, ani právo schváliť dispozíciu primátora s finančnými prostriedkami presahujúcimi konkrétnu výšku, ani inú kompetenciu, ktorá by mestské zastupiteľstvo oprávňovala udeľovať súhlas k niektorému z práv alebo povinností obsiahnutých v Dohode o urovnaní. Preto závery spomenutého judikátu o potrebe extenzívneho výkladu ust. § 11 ods. 4 písm. a) ZoOZ (kompetencie zastupiteľstva schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku obce), ktorý sa uplatňuje v prípade, keď obec nemá prijaté zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, **nie je vôbec na mieste uplatňovať v prípade mesta Nitra** (pretože rozdelenie kompetencie pri nakladaní s majetkom je u nás jasne dané a rozdelené medzi primátora a mestské zastupiteľstvo). V prípade mesta Nitra sa preto plne uplatňuje právne pravidlo podľa ust. § 13 ods. 4 písm. e) ZoOZ - **v oblastiach nevyhradených mestskému zastupiteľstvu rozhoduje primátor**.

Ďalšie rozsudky, ktoré rovnako potvrdzujú právomoc obecného zastupiteľstva schvaľovať najdôležitejšie úkony nakladania s majetkom obce v situácii, keď obec nemá prijaté zásady hospodárenia, je tiež rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 1 Obo/1/2015 zo 17. februára 2016 publikovaný pod R 90/2018 a Uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. II. ÚS 630/2017-13 z 18. októbra 2017, podľa ktorého „*obecné zastupiteľstvo má právo schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku obce a kontrolovať hospodárenie s ním aj v prípade, ak neboli schválené zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce*“.

Ďalšou kategóriou súdnych rozhodnutí, ktoré konštatujú neplatnosť právnych úkonov z dôvodu samostatného konania primátorom, sú rozhodnutia, z ktorých obsahu jednoznačne vyplýva, že primátor konal samostatne v prípadoch, keď priamo zákon alebo zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce **podrobovali schválenie daného úkonu súhlasu obecného zastupiteľstva**. Ide napr. o rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 5 Cbdo 45/2016 z 8. januára 2015 alebo rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3 Odo 21/2002 z 1. novembra 2004, v ktorom sa uvádza, že „*majetkovoprávne úkony, o ktorých prislúcha rozhodovať*“

⁴ Tekeli, J: Nakladanie s majetkom obce, 1. Vydanie, Bratislava: Wolters Kluwer SR s.r.o., 2018, cit. zo str. 87-88.

obecnému zastupiteľstvu, sú pre obec záväzné len v prípade predchádzajúceho kladného rozhodnutia tohto zastupiteľstva. Bez takéhoto rozhodnutia starosta nemôže v uvedených prípadoch urobiť platný právny úkon“.

Je zrejmé, že posudzovaný prípad mesta Nitra po skutkovej a právnej stránke **nespadá do žiadnej z uvedených skupín súdnych rozhodnutí**, ergo závery v nich prijaté nie je možné aplikovať na uzatvorenie Dohody o urovaní. Mesto Nitra má prijaté všetky obligatórne interné právne predpisy (štatút aj zásady hospodárenia), avšak v žiadnom z ustanovení týchto predpisov nie je mestskému zastupiteľstvu zverená kompetencia schvaľovať zmluvný záväzok vynaloženia finančného plnenia z rozpočtu obce. Samotné mestské zastupiteľstvo keď schvaľovalo štatút aj zásady hospodárenia, si nevyhradilo takúto schvaľovaciu kompetenciu, hoci tak urobiť mohlo.

Opakovane poukazujeme aj na ust. § 5 ods. 4 písm. w) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra, podľa ktorého „primátor mesta samostatne rozhoduje vo vzťahu k majetku mesta o tých veciach, kde nie je daná rozhodovacia právomoc ostatných subjektov uvedených v § 5 ods. 1 týchto zásad“.

V súvislosti s oprávnením mestského zastupiteľstva podľa ust. § 11 ods. 4 písm. a) ZoOZ „**schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku mesta**“ uvádzame, že okruh najdôležitejších úkonov týkajúcich sa majetku obce nie je taxatívne vymedzený v právnych predpisoch práve preto, že je **v jednotlivých obciach odlišný**, a to vzhľadom na veľkosť obce, počet obyvateľov, miestne podmienky, rozpočet obce a pod. Práve právna úprava zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce dáva obci možnosť, aby v nich vymedzila okruh úkonov hospodárenia s majetkom obce, ktoré sama považuje za najdôležitejšie a zverila rozhodovanie o nich do právomoci obecného zastupiteľstva. Z Ústavy SR a zo ZoOZ totiž vyplýva, že hospodárenie s majetkom obce a s jej finančnými prostriedkami je originálnou kompetenciou obce. Keďže samotné mesto Nitra nezaradilo vo svojich zásadách hospodárenia schvaľovanie dohôd o urovaní (alebo v širšom slova zmysle schvaľovanie zmierného vyriešenia / urovnania prebiehajúcich súdnych sporov), ani zazmluvnenie záväzkov na čisto poskytnutie finančného plnenia medzi úkony schvaľované mestským zastupiteľstvom, znamená to, že ich schvaľovanie v mestskom zastupiteľstve nie je vynútitel'né nad rámec všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov mesta Nitra. No ani v opačnej situácii, teda ak by mesto Nitra vôbec nemalo prijaté interné predpisy ako sú zásady hospodárenia a štatút, v nadväznosti na oprávnenie mestského zastupiteľstva schvaľovať len „najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku obce“ konštatujeme, že podľa nášho názoru by nebol akceptovateľný ani záver, že vynaloženie finančného plnenia vo výške 265.000,- € patrí medzi najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku mesta Nitra. Zohľadňujúc celkovú výšku rozpočtu mesta Nitry v roku 2021 cca 88.000.000,- €, suma urovnania vo výške 265.000,- €, predstavuje podiel na rozpočte 0,3 %. Rozhodnutie v tejto veci preto v podmienkach fungovania mesta Nitra nepochybne nepatrí medzi základné otázky života mesta Nitra, resp. najdôležitejšie úkony nakladania s majetkom.

Záver

V zmysle ust. § 11 ods. 4 písm. b) ZoOZ je v kompetencii mestského zastupiteľstva **schvaľovanie rozpočtu obce, jeho zmien a kontrola jeho čerpania**. Z uvedeného zákonného ustanovenia zároveň vyplýva, že keď obecné zastupiteľstvo **kontroluje** čerpanie rozpočtu, zákonite a logicky musí na úrovni obce existovať iný orgán, ktorý **rozhoduje** o čerpaní rozpočtu, pričom týmto orgánom vzhľadom na ust. § 10 ods. 1 ZoOZ môže byť jedine **primátor**. V praktickej rovine sa rozhodovanie primátora o čerpaní schváleného rozpočtu

deje práve prostredníctvom uzatvárania zmluvných vzťahov. Primátor s plným uvedením si skutočnosti, že kompetencia schvaľovania rozpočtových výdavkov patrí Mestskému zastupiteľstvu v Nitre, zakotvením odkladacej podmienky účinnosti Dohody o urovaní upravenej v jej čl. VI podmienil nastúpenie účinkov celej Dohody o urovaní - teda svojho legitímneho prejavu vôle - prejavu vôle Mestského zastupiteľstva v Nitre k otázke finančného krytia dohody. Tým plne umožnil a vôbec neobmedzil Mestské zastupiteľstvo v Nitre v realizácii jeho rozhodovacej právomoci v oblasti rozpočtových zmien. Na základe uvedeného máme za to, že požiadavky tak ZoOZ ako aj s ním súvisiacej legislatívy boli pri Dohode o urovaní dodržané a primátor mesta Nitra ako štatutárny orgán mesta podľa ust. § 13 ods. 1 ZoOZ podpísaním Dohody o urovaní s odkladacou podmienkou účinnosti neporušil žiadne zákonné ustanovenie ani vnútorný predpis mesta Nitra. Práve faktické nenaplnenie uzatvorenej Dohody o urovaní a navodenie právneho stavu, ako keby dohoda nebola nikdy uzatvorená (rozhodnutím mestského zastupiteľstva o neschválení rozpočtového krytia dohody), je jednoznačným dôkazom toho, že primátor subordinoval rozhodovanie mestského zastupiteľstva v otázke naplnenia Dohody o urovaní nad rozhodovanie svoje vlastné. Preto pri danom spôsobe právneho nastavenia a zaistenia celej veci odkladacou podmienkou účinnosti právneho úkonu (Dohody o urovaní) žiadna škoda ani len hypoteticky nemohla mestu Nitra hroziť, nie to ešte vzniknúť.

Žiadame preto orgán prokuratúry o komplexné posúdenie všetkých okolností uzatvorenia Dohody o urovaní, vrátane zohľadnenia významu zakotvenia právneho inštitútu odkladacej podmienky, ktorého použitie malo v tomto prípade legitímny zmysel maximálnej ochrany záujmov a najmä majetku mesta a predovšetkým zaručovalo zachovanie a naplnenie výhradnej rozhodovacej právomoci mestského zastupiteľstva pri schvaľovaní rozpočtových výdavkov.

Zároveň žiadame orgán prokuratúry o prehodnotenie výroku o nedodržaní viacerých právnych predpisov pri uzavretí Dohody o urovaní a o neplatnosti Dohody o urovaní pre vadu nedostatku vôle, nakoľko je založený na nesprávnom právnom posúdení, že z ust. § 5 ods. 4 písm. q) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra by mala vyplývať kompetencia Mestského zastupiteľstva v Nitre rozhodovať o prevzatí záväzku v hodnote nad 16.600,- €, a teda kreovať vôľu pri dispozíciách s finančnými prostriedkami.

Veríme, že týmto podaním sme dostatočne vysvetlili, že Mestské zastupiteľstvo v Nitre nemalo právomoc rozhodovať o uzatvorení Dohody o urovaní ako celku ani o založení žiadneho záväzku v nej uvedenom pred samotným podpisom dohody primátorom. Žiadame preto, aby Okresná prokuratúra Nitra po prehodnotení svojho právneho posúdenia veci vzala podané Upozornenie späť. V prípade Vášho opačného postupu apelujeme na dostatočné vysporiadanie sa so všetkými výhradami, ktoré sme k Upozorneniu uviedli a žiadame o nanajvyššie dôsledné zaobranie sa a posúdenie nasledovných skutočností:

- kompetenciou prokuratúry podať upozornenie voči postupu pri uzatvorení Dohody o urovaní ako súkromnoprávnemu úkonu uzatvorenému podľa Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka;
- ust. § 1 ods. 3 písm. b) ZoMO a jeho vplyvom na posudzovanú vec;
- ujasnením si problematiky, či „poskytnutie peňažného plnenia z rozpočtu obce“ je možné považovať za „majetkové právo obce“ v nadväznosti na legálnu definíciu pojmu „majetkové právo obce“ obsiahnutú v ust. § 4 ods. 3 ZoMO;
- ust. § 13 ods. 4 písm. e) ZoOZ a jeho vplyvom na posudzovanú vec;
- identifikovaním konkrétneho ustanovenia (v Štatúte mesta Nitra alebo v Zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra), v ktorom je upravená právomoc mestského zastupiteľstva schvaľovať záväzok peňažného plnenia dojednaný v Dohode o urovaní;

- vhodnosťou a použiteľnosťou aplikácie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2 Cdo 284/2006 zo dňa 26. januára 2008 a nálezu Ústavného súdu SR spis. zn. III. ÚS 389/08 zo dňa 1. apríla 2009 na posudzovanú vec.

Pokiaľ by Okresná prokuratúra Nitra napriek všetkým argumentom uvedeným v tomto podaní aj naďalej zotrvala v názore, že mala kompetenciu vydať upozornenie a naďalej ho považovala za dôvodné, žiadame, aby taktiež **podala upozornenie prokurátora pre rovnaké nedostatky v procese uzatvorenia Zmluvy o dielo č. j. 1490/2014/OvaR zo dňa 2.7.2014 medzi mestom Nitra zastúpeným spoločnosťou MH Invest, s.r.o. ako objednávateľom na strane jednej a spoločnosťou STRABAG s.r.o. ako zhotoviteľom na strane druhej, nakoľko predmetná zmluva, hoci znie na finančný záväzok mesta Nitra vo výške takmer 2,9 mil. €, rovnako nebola pred uzatvorením schvaľovaná v mestskom zastupiteľstve. Aj z uvedeného dôvodu a s cieľom komplexného a objektívneho posúdenia veci adresujeme naše podanie na vedomie Generálnej prokuratúry SR.**

V prípade, ak Okresná prokuratúra Nitra bude v rámci posudzovania podnetu potrebovať objasniť alebo doplniť akékoľvek ďalšie informácie, sme pripravení poskytnúť jej maximálnu súčinnosť. Poukazujúc na vyššie prezentované skutočnosti si dovoľujeme vysloviť názor, že **nevidíme dôvod na zotrvanie na prokurátorskom opatrení.** Veríme, že k rovnakému záveru po komplexnom, hĺbkovom a odbornom posúdení dospeje aj orgán prokuratúry.

S úctou,

Marek Hattas
primátor mesta Nitry

Na vedomie:

Generálna prokuratúra SR – Netrestný odbor, Štúrova 2, 812 85 Bratislava

Prílohy:

- Upozornenie
- Dohoda o urovnaní
- Informatívna správa k Dohode o urovnaní so spoločnosťou STRABAG s.r.o.
- Uznesenie č. 199/2021-MZ zo dňa 24.06.2021
- Mgr. Ján Greško – podnet vo veci územnej samosprávy – žiadosť o vyjadrenie (*pozn.* samotný podnet Mgr. Jána Greška nám nebol zaslaný so žiadosťou o vyjadrenie, z toho dôvodu obsah podnetu nepoznáme)
- Vyjadrenie k podnetu Mgr. Jána Greška – Dohoda o urovnaní so STRABAG s.r.o.
- Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra

